

PROGRAM NA PODROČJU BIRMANSKE PASTORALE

Dr. Polona Vesel Mušič

september 2012 – september 2014

Polona Vesel Mušič
Steletova ulica 4,
1000 Ljubljana
polona.vmusic@gmail.com

Ljubljana, 8. 9. 2014

Zadeva: **Oznanjevanje na področju birmanske pastorale v Cerkvi na Slovenskem**

Podpisana Polona Vesel Mušič iz Ljubljane sem žena in mama petih otrok. Po poklicu sem teologinja in se že deseto leto ukvarjam z vprašanji birmanske pastorale. Avgusta 2012 sem zagovarjala disertacijo: ***Birmanska pastorala na prepihu***, ki je edina disertacija s tega področja v Sloveniji. Od takrat dalje prostovoljno delam na področju oznanjevanja in razvijam ***program za starše birmancev in birmanske botre***.

Delam zaradi in za Gospoda z gorečo željo, da bi Njegovo usmiljeno ljubezen spoznali tudi drugi in bi lahko v temeljih spremenila njihova življenja, pri čemer se najprej obračam na starše birmancev in birmanske botre. ***Namen aktualnega programa*** je zato: s kakovostno pripravo na birmo pomagati staršem in botrom k veri – odnosu z Bogom (Svetim Duhom) in jih okrepiti v prvinah našega krščanskega življenja (molitvi, branju Svetega pisma, prejemanju zakramentov ...). V ta namen pišem tudi knjige in članke. Za tako oznanilo je birmanska pastorala oz. sodelovanje s starši birmancev in botri, pa tudi birmanci, animatorji, duhovniki in drugimi, zelo dobro vstopno mesto. Več o tem delu, ki temelji na Božji previdnosti, je mogoče prebrati v poročilu, ki sledi v nadaljevanju.

Bogu sem hvaležna za prehojeno pot in vse milosti, upam pa, da bom z Božjo pomočjo in vloženim trudom lahko naredila še veliko dobrega na področju oznanjevanja v Cerkvi na Slovenskem, zato sem hvaležna za vsako povabilo, pomoč ali molitveno podporo pri tem delu.

S spoštovanjem,

Polona Vesel Mušič

OZNANJEVANJE NA PODROČJU BIRMANSKE PASTORALE

I. NAMEN programa: S kakovostno pripravo na birmo pomagati staršem in botrom k veri – odnosu z Bogom (Svetim Duhom) in jih okrepiti v prvinah našega krščanskega življenja (molitvi, branju Svetega pisma, prejetanju zakramentov ...).

II. CILJI programa priprave na birmo za starše birmancev in botre (kateheza odraslih):

1. S pričevanji (npr., kako se kot družina pripravljamo za zakrament svete birme) in predavanji ovrednotiti prisotnost *Svetega Duha, vere in zakramenta birme* v življenju kristjana.
2. Skupna *molitev* in branje *Svetega pisma*.
3. *Spomin in refleksija* doživljanja priprave in zakramenta birme.
4. Spoznavanje *karakteristik drugih nosilcev* (npr. birmancev, botrov, animatorjev itd.).
5. *Vloga botrov*.
6. Zavedanje *možnosti župnije* in povabilo k *sodelovanju*.
7. Medsebojno *srečanje in spoznavanje* udeležencev v okviru priprave na birmo.

III. Program za starše in botre OBSEGA/VSEBUJE:

1. **SREČANJE/A ZA STARŠE BIRMANCEV – število srečanj in vsebina je po dogovoru.** Glede na dolžino priprave, so mogoče naslednje možnosti:
  - a) V **ENOLETNI PRIPRAVI NA BIRMO:** eno, dve, tri ali več srečanj za starše birmancev na temo birme, odraščanja mladostnikov, vere, ...; srečanja vsebujejo molitev k Svetemu Duhu, delo s Svetim pismom, vsebinski del s poudarki kot v dveletni pripravi, pričevanje, delo po skupinah ...);
  - b) V **DVELETNI PRIPRAVI NA BIRMO:** priporočena so 4 srečanja za starše – vsako leto po dve srečanja, po eno srečanje jeseni in spomladi:
    - prvo: *Naši otroci odraščajo in kaj ima sveta birma s tem?* (o odraščanju mladostnikov, veri, molitvi, pripravi na birmo ...);
    - drugo: *Kako izbrati dobrega birmanskega botra?* (skupno srečanje za starše in birmance ob Svetem pismu – Tobitova knjiga);
    - tretje: *Mladostniki, vera, birma* (več in bolj poglobljeno o mladostništvu, v povezavi z zakramentom birme);
    - četrto: *Birma – pečat Svetega Duha* (bistvena vprašanja o Svetem Duhu in birmi);
2. **SKUPNO SREČANJE ZA STARŠE IN BIRMANCE NA TEMO BOTRSTVA** (starši in birmanci ob izbranih odlomkih iz Tobitove knjige po skupinah razmišljajo na temo botrov in botrstva, kar jih pripravi na to, da lažje ovrednotijo vlogo botrov in se s tem bolje osredotočijo na izbiro);
3. **SREČANJE ZA BIRMANSKE BOTRE** – botri imajo lahko svoje posebno srečanje ali so kar povabljeni k srečanju/srečanjem za starše (spoznavanje pomena in vloge birmanskih botrov ob molitvi, besedilu Tobitove knjige in poglobljanju v zakrament birme);
4. **SEMINAR PRIPRAVE ZA BOTRE** v *Hiši kruha ali drugod* (daljša, 6-urna oblika priprave za botre, ki vsebuje vse temeljne vsebinske poudarke botrstva in priprave na to poslanstvo: kdo je birmanski boter, kdo je mladostnik, kdo je Sveti Duh – vse z metodami izkustvenega učenja in ob Svetem pismu oz. ob spoznavanju značilnih svetopisemskih odlomkov);
5. **DUHOVNE VAJE** za *birmanske botre in starše birmancev* (v pripravi);
6. **LITERATURA** s *področja birmanske pastorale*;
7. **DRUGO** – delo z mladimi in za mlade (birmanske duhovne vaje, delo z birmanci in animatorji ...), vabljen predavanja na temo birmanske pastorale.

IV. LITERATURA (KNJIGE IN ČLANKI) v okviru programa:

- *Birma – pečat Svetega Duha*; priročnik za starše birmancev in botre (izid: september 2013);
- *Tobija, Sara in angel Rafael – o poročni ljubezni in botrstvu* (izid: januar 2014).
- *Utrip birmanske pastore v Cerkvi na Slovenskem*; Ugotovitve in pobude (izid: predvidoma januar 2015);
- o odraščanju mladostnikov, vprašanju starosti birmancev in »osipu« po birmi (v pripravi);
- o vlogi birmanskih animatorjev (v pripravi);
- vrsta člankov v revijah: Ognjišče, Naša kateheza, Cerkev danes, Bogoslovni vestnik in drugod

V. IZVEDBA PROGRAMA: od septembra 2012 do septembra 2014 je bilo po vsej Sloveniji 95 različnih srečanj oz. dogodkov.¹ Sodelovalo je več kot 40 župnij iz šestih škofij, udeleženi je bilo ok. 3400 slušateljic in slušateljev oz. udeležencev.

VI. ODMEVI UDELEŽENCEV: skupno število udeležencev vseh dogodkov in dejavnosti je več kot 3000, kar je za kratek čas od postavitve in začetka izvedbe programa in za širši javnosti neznano predavateljico, verjetno kar visoka številka. Še bolj kot to pa navdušuje občutek, da so udeleženci v veliki večini odhajali z *zadovoljstvom*, kar kaže tudi njihov odziv s pomočjo anketnih vprašalnikov: »Zanimiva predstavitev, sproščenost predavateljice, velika udeležba.« »Z nami ste nesebično delili svojo življenjsko izkušnjo srečanja z Bogom.« »Mislim, da je to odlična priprava na birmo za starše.« »Kar tako naprej, pričujete živo vero; z Božjo pomočjo in našo pripravljenostjo bomo našim birmancem zgled, pomoč, ...« »Da nadaljujete delo po župnijah!« »Zavzeto naprej, orje se ledina.« »Vse je bilo zelo dobro predstavljeno; v tem duhu naprej – odlični ste in lepo vas je bilo poslušati.« »Kar tako naprej, vztrajajte – Bog v vami.«

VII. TEMATIKA je vezana na to, kar zadeva in zanima starše in botre v pripravi na birmo. Njihovi odraščajoči otroci so namreč že močno vstopili v pubertetno obdobje, ki je tako za mladostnike kot za starše in botre velik izziv, predvsem glede *odnosov*, ki so v življenju zelo pomembni. Kako komunicirati z odraščajočim otrokom, kako vzgajati ... smo na srečanjih razmišljali ob značilnih svetopisemskih odlomkih, na to pa navezali različna vprašanja s področja teologije in duhovnosti. Teološke teme ponazarjam in dopolnjujem z *osebnim pričevanjem* pod vidikom: kako se mi kot družina s petimi odraščajočimi otroki pripravljamo na zakrament birme, kako živimo versko življenje in kdo je za nas (še posebej zame) Sveti Duh ter kako ga doživljam(o) v osebni življenju oz. na poti vere ...

VIII. V pastoralnem letu 2013/14 je bil prvič izveden **SEMINAR ZA BIRMANSKE BOTRE**. Seminar je obakrat potekal v Hiši kruha od 9.00 do 15.00 ure z vmesnim krajšim odmorom za čaj/kavo in daljšim odmorom (45 minut) za kosilo.

Seminar z naslovom *Kdo je dober birmanski boter*, je namenjen pripravi na botrstvo kot poglobljena in temeljita priprava na zakrament birme in vseživljenjskega poslanstva botrstva. *Cilji* so: 1. Ovrednotenje vloge botrov v birmanski pastoreli ter spodbuda botrov k duhovnemu in molitvenemu življenju. 2. Spoznavanje značilnosti odraščanja birmancev – mladostnikov. 3. Ovrednotenje zakramenta birme v življenju kristjana (teološki in liturgični vidik). *Načini dela/metode* so: 1. Molitev. 2. Branje in razmišljanje ob izbranih odlomkih Svetega pisma. 3. Spomin in ovrednotenje lastnega doživljanja priprave in prejema zakramenta birme. 4. Delo po skupinah, pogovor, predavanje, refleksija ...

---

¹ Natančen seznam dogodkov (kraj, ura, župnija, tema ter št. prisotnih) hranim v osebni arhivu. Prav tako so v arhivu shranjena potrdila župnikov o izvedbi dogodkov v njihovih župnijah kot tudi fotografije večine dogodkov.

Potek seminarja: uvodni del (molitev, predstavitev in pričakovanja); *osrednji vsebinski del*: Kdo je birmanski boter – vloga in pomen botrov (pogovor po skupinah, Tobitova knjiga), odmor za čaj, kavo; nadgradnja dela po skupinah; Kdo so birmanci, mladostniki, kaj potrebujejo? Kdo je Sveti Duh in kaj pomeni zakrament birme?; odmor za kosilo; *zaključni del*: refleksija, molitev, anketa ter individualno delo – pisanje pisma birmancu (lahko tudi kot domače delo).

Odziv pri sodelovanju v programu je bil dober. Ob seminarjih za botre navdušuje in za naprej motivira občutek, da so udeleženci v veliki večini odhajali z **zadovoljstvom**, kar kaže tudi njihov odziv s pomočjo anketnih vprašalnikov.² Glede na odzive ter možnosti kakovostne priprave na botrstvo (usposabljanja botrov), upam, da bo po Božji previdnosti v Cerкви na Slovenskem čim večkrat dana možnost izvedbe seminarja.

IX. Program se **VZDRŽUJE (financira)** iz donatorskih sredstev oz. prostovoljnih darov.

X. SKLEP: glede na poročilo o programu, lahko rečemo, da je bilo dosedanje sodelovanje na tem področju uspešno, še posebej, če pomislimo, da je bilo potrebno izhajati prav iz izhodišča, da vsega tega pred nastankom in zagovorom disertacije še ni bilo. Na podlagi prisotnosti in sodelovanja udeleženih ter anketnih vprašalnikov in pogovorov, je mogoče občutiti zadovoljstvo s takim načinom priprave. Tudi če si udeleženci zaradi poznih ur in utrujenosti po delovnem dnevu niso mogli zapomniti veliko vsebine, so lahko občutili sprejetost in toplino, prijeten občutek na pripravo na birmo pa lahko tudi pozneje odpira vrata vrnitve ...

Želja je, da bi kristjani po navdihovanju Svetega Duha, ob podpori Njegovih darov in izkušnji tolažbe; po molitvi, branju, premišljevanju Božje besede, prejemanju zakramentov ..., živeli v moči usmiljene ljubezni našega Gospoda. Želeti je, da bi se v veri, naših odnosih in naših dejavnostih oprli na »močno roko« Vstalega Gospoda, ki vsakega od nas prek Resnice vodi po Poti iz smrti v Življenje. Sveti Duh namreč iz Križanega napravlja Živečega in iz jetnikov strahu in smrti svobodne in pogumne pričevalce za življenje iz ljubezni. Krščanska vera je torej izkustvo, da smo ljubljani in to izkustvo nam omogoča, da vsakdanjo resničnost doživljamo kot znamenje ljubezni: »Mi smo spoznali ljubezen, ki jo ima Bog do nas in verujemo vanjo.« (1Jn 4,16) Zaradi tega je mogoče upati, da se bo miselnost in občutje glede zakramenta svete birme in priprave nanj počasi obrnila v smer *sadov Svetega Duha* (Gal 5,22–23), kjer je zanje poleg darov potrebno tudi naše sodelovanje. Tako bo *zakrament birme* pri vseh nosilcih birmanske pastorale res lahko postal **zakrament Božje ljubezni**. Zato bi bilo dobro z zastavljenim programom nadaljevati in ga po možnosti razvijati in širiti, da bi na različne načine dosegel čim več ljudi. V ospredju programa je namreč **veselo oznanilo**, naš **Gospod Jezus Kristus** in **Sveti Duh**, ki ga pošilja in je z nami (tudi, ali še prav posebej po zakramentu birme) do konca sveta.

Bogu, vsem donatorjem in vsem sodelujočim hvala za prehojeno pot. Prihodnost programa in nadaljevanja srečanj ter priročnikov je v rokah Božje previdnosti. Naj na priprošnjo Matere Marije Gospod varuje, usmerja, vodi in blagoslavlja začeto delo.

dr. Polona Vesel Mušič

---

² Na vprašanje, kaj vam je ostalo v spominu in kaj mi svetujete za naprej, so na primer zapisali: »Odlično voden seminar. Korajžno naprej.« »Določite ceno seminarja, ker je vreden pravičnega plačila. Vodite takšne seminarje še naprej.« »Je v redu, le tako naprej, lepo vas je bilo poslušati.« »Na odlični poti ste – le tako naprej.« »Odlična popotnica za to, kako postati še boljši boter.« »Da se taki bogati seminarji nadaljujejo še naprej; da pridete predavat v kraj, kjer je birma.« »Strokovna pripravljenost voditeljice.« »Sem bila zadovoljna; želim vam samo moči, da nadaljujete s tem delom!« (nekateri izjave udeležencev seminarja za botre, 25. 2. 2014 in 8. 2. 2014).

Bibliografija

1. Vesel Mušič, Polona. 2014. Vprašanje »osipa« po birmi. *Ognjišče*, št. 582 (letnik L), november 2014:103.
2. Vesel Mušič, Polona. 2014. Vprašanje starosti birmancev. *Ognjišče*, št. 581 (letnik L), oktober 2014:101.
3. Vesel Mušič, Polona. 2014. Bogastvo birmanskih skupin. *Ognjišče*, št. 580 (letnik L), september 2014:101.
4. Vesel Mušič, Polona. 2014. Oratorij oz. kako postati animator. *Ognjišče*, št. 579 (letnik L), avgust 2014:101.
5. Vesel Mušič, Polona. 2014. Darovi in sadovi Svetega Duha. *Ognjišče*, št. 578 (letnik L), julij 2014:101.
6. Vesel Mušič, Polona. 2014. Binkoštni dogodek oz. kako postati Jezusova priča. *Ognjišče*, št. 577 (letnik L), junij 2014:101.
7. Vesel Mušič, Polona. 2014. Pogled na bistvo zakramenta birme. *Ognjišče*, št. 576 (letnik L), maj 2014:101.
8. Vesel Mušič, Polona. 2014. Priprava na birmo poživi celotno župnijo. *Ognjišče*, št. 575 (letnik L), april 2014:101.
9. Vesel Mušič, Polona. 2014. Revija Cerkev v sedanjem svetu in birmanska pastorala. *CSS* 48, št. 1:25–28.
10. Vesel Mušič, Polona. 2014. Duhovne vaje – izziv in priložnost v pripravi na birmo. *Ognjišče*, št. 574 (letnik L), marec 2014:101.
11. Vesel Mušič, Polona. 2014. Kdo je dober birmanski boter in kako ga izbrati. *Ognjišče*, št. 573 (letnik L), februar 2014:101.
12. Vesel Mušič, Polona. 2014. *Tobija, Sara in angel Rafael – o poročni ljubezni in botrstvu*. Ljubljana: Salve (znanstvena monografija).
13. Vesel Mušič, Polona. 2014. Pismo birmanki in birmancu. *Ognjišče* št. 572 (letnik L), januar 2014:101.
14. Vesel Mušič, Polona. 2013. *Birma – pečat Svetega Duha. Priročnik za starše birmancev in birmanske botre*. Ljubljana: Salve (znanstvena monografija).
15. Vesel Mušič, Polona. 2013. Birmanska pastorala na prepihu. *CSS* 47, št. 4:160–162.
16. Vesel Mušič, Polona. 2013. Priprava na sveto birmo za starše in botre – odpiranje Svetemu Duhu. *Naša kateheza*, št. 42:28–30.
17. Černivec, Urša. »Moč za pričevanje« (pogovor s Polono Vesel Mušič). *Naša družina* (Ljubljana), maj 2013.
18. Gerjolj, Stanko in Vesel Mušič, Polona. 2013. »Wer befindet sich am Nebengleis? Werte- und Sinnorientierung der Jugendlichen – die Firmungsstudie der TEOF der Uni Ljubljana.« V: *Jugend in ihrer Vielfalt – ihre Werte, ihre Perspektiven. Ergebnisse einer Studie der KPH Graz zu Erlebens- und Befindenswelten Jugendlicher*, ur. F. Feiner, G. Pickl, H. Schwetz, R. Straßegger-Einfalt, U. Straßegger in B. Swoboda (Hg.), 157–168. Graz: Leykam.
19. Vesel Mušič, Polona. 2013. Čez prag iz otroške v odraslo vero. Ljubljana: Radio Ognjišče, okrogla miza ob letu vere.
20. Pirc Vovčko, Nina. »Srečanja z mladimi so pripravljala moj prihodnji poklic« (pogovor s Polono Vesel Mušič). *Suhorobar* (Sodražica), november/december 2012.
21. Podjavoršek, Jana. »Birmanska pastorala na prepihu« (pogovor s Polono Vesel Mušič). *Družina* (Ljubljana), vsi sveti 2012.
22. Vesel Mušič, Polona. 2012. Birmanska pastorala na prepihu: vzgojno-pastoralni model kot oblika celostne vzgoje v Cerkvi na Slovenskem. Doktorska disertacija. Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.
23. Vesel Mušič, Polona. 2012. Vloga botrov v birmanski pastoralni. *Bogoslovni vestnik*. 72. 2:249–263.
24. Vesel Mušič, Polona. 2012. Srečanja za starše in botre v pripravi na birmo. *Naša kateheza* 38, letnik VI, julij 2012:27–28.
25. Vesel Mušič, Polona. 2004. Življenje župnije Sodražica nekoč in danes. Diplomaska naloga. Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.
26. Vesel Mušič, Polona. 2004. Magdalena, fara naša (predstavitev župnije Sodražica). Ljubljana: Radio Slovenija, III program, program ARS, 8. februar.
27. Vesel Mušič, Polona. 2003. *Magdalena, fara naša. Predstavitev, zgodovina in življenje župnije Sodražica*. Ljubljana: Družina (poljudno-znanstvena monografija).

NEKAJ UTRINKOV S SREČANJ ZA STARŠE IN BOTRE

